

КОМПАРАТИВНІ СТУДІЇ

УДК 82–1.09(100)–054, 72(045)

ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ АКЦЕНТИ ТИПОЛОГІЇ ВИГНАНЦЯ

Юлія Юріївна Вільчанська

lusjen77@mail.ru

Здобувач

*Кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Вул. Коцюбинського, 2, 58012, м. Чернівці, Україна*

Анотація. Досліджено творчість двох поетів-емігрантів післяжовтневої доби – Євгена Маланюка (українська діаспора) та Бориса Поплавського (російська діаспора). Йдеться про трансформацію певного біографічного досвіду в типологічну парадигму. Фактором внутрішньої самоідентифікації поетів виступає „емігрантський стан”. Онтологічний потенціал текстів прочитується у конотації до „екзилю”, що породжує специфічну форму поетичної культури, позаяк еміграція робить письменника маргіналом по відношенню до нової (Іншої), ще не сприйнятої (або так і не сприйнятої) ним культури. Екзиль дає не тільки тему, але й екзистенційно формує світогляд митця. Розглянуто вплив логіки маргінальної свідомості поета-вигнанця на імалогічний рівень. Зокрема, в екзистенційному ракурсі лірики прочитується тема „втраченого раю”.

Ключові слова: Борис Поплавський, Євген Маланюк, екзиль, „чужість”, „література у вигнанні”.

XX сторіччя позначилося глобальними змінами світового суспільного ладу, що генерувало цілий ряд масштабних за своєю специфікою проблем. Усвідомлення антропологічного вектора цього становища здійснюється в аспекті екзистенції людини, соціально детермінованої означеною ситуацією. Переміни спровокували тотальний злам культури у найширшому значенні – як культури міждержавних стосунків, відповідно – культури особистісних людських стосунків, нарешті, культури як мистецтва. Кожний з цих синкретичних векторів водночас постає самостійним аналітичним полем відповідних значень із власною органікою. В

нашому разі йдеться про похідний від цієї глобальної ситуації стан „екзилу” (наукова парадигма, що позначає ситуації, пов’язані з існуванням у вигнанні).

Зрозуміло, що вигнання, як свого роду особистісна катастрофа, може відбуватися через приватні обставини, мотивовані різними ситуаціями (приміром, вироком у давньому Римі). У таких випадках воно стає лише фактом біографії однієї людини (наприклад, Ф. Петрарки, Дж. Байрона, П. Шеллі, Дж. Кітса та ін.). Феномен екзилу, навпаки, означає масову сукупність переселенців, існування певного кола людей, що стали вигнанцями, як правило, за власним бажанням. Звичайно такі явища провокуються історично значущою подією – або революцією, або війною, або трощенням колоніалізму тощо.

Мистецтво двадцятого сторіччя дуже виразно фіксує цей стан. Екзиль дає не тільки тему, але й деформує світогляд митця, випробуючи його екзистенцію. Він породжує специфічну форму культури, позаяк еміграція робить письменника маргіналом відносно нової (Іншої), ще не сприйнятої, або принципово так і не сприйнятої ним культури. Вітчизняний досвід післяжовтневого часу окреслює неоднозначну ситуацію: митці, що за спільним громадянством належали до однієї країни – Російської імперії, в екзилі не стали однорідним угрупованням: багатонаціональна країна відповідно генерувала і типологічно відмінні діаспори (приміром вірменська діаспора, російська, українська та ін.). У цьому плані цікаво порівняти окремі зразки подібних діаспорних версій, узяті з одновимірного синхронічного зрізу, звернутися до того періоду, коли культура кожної новонародженої діаспори лише перебувала у своєму становленні (так зв. перша хвиля еміграції).

Нижче в цьому аспекті аналізуються два знакових приклади, дві контроверзи, еволюція яких здійснювалася за осібною мотивацією: українець Євген Маланюк (1897–1968) та росіянин Борис Поплавський (1903–1935). У цілому можна констатувати радикальну, глибоко мотивовану об’єктивними обставинами відмінність творчого шляху кожного з цих митців: якщо обидва були вихідцями з Російської імперії, талановитими поетами, за віком майже ровесниками, обидва опинилися у вигнанні, проте надалі аналогій не спостерігається на жодному рівні.

Розмірковуючи над творчою долею, зокрема, письменників української діаспори, Юрій Шевельов увів поняття „безгрунтяни” стосовно тих, хто залишився без ґрунту рідної землі, хто опинився у

стані внутрішнього зламу, відчуваючи своє „сирітство” і острах перед майбутнім: „Страх бути здмухненим з місця. Страх починати все, буквально все знову і знову спочатку. Це тоді, якщо знайдеться новий ґрунт. А може він і не знайдеться?” [15, с. 501]. Отже, важливо зрозуміти, як реагує на такі зміни творча особистість і як адаптація/не адаптація до „нового життя” впливає на творчість. Учений акцентував, що еміграція формує проблему критеріїв, пов’язану з поєднанням двох свідомостей, включаючи в себе такий вектор, як маргінальність.

Важливою причиною стану маргінальності постає зміна топосу, втрата звичних соціальних координат. Як зазначає Л. Бугайова, „від’їзд з країни викликає у суб’єкта меланхолійні почуття, провокує в ньому відчуття втрати, що, в свою чергу, призводить до авторефлексії” [1, с. 63]. Неможливість вписатись в новий світ спрямовує митця до власного внутрішнього простору. Досвід представника українського зарубіжжя поета Є. Маланюка у цьому плані постає типовим. Онтологічний стрижень його поетичного світосприйняття розміщується між Маргінесом (емігрантське середовище) і Центром („втрачений рай” батьківщини).

Десь сіре поле в чорних круках,
Що пророкують: кари!кар!
А я тут, на чужинних бруках,
Чужий – несучий тягар...
Все сниться гук весни і вітер,
Веселий вітер світлих літ.
А – тут – молюсь, убогий митар,
Шукаю Твій вогненний слід... [6, с. 69].

Поет виїхав за кордон у 1921 році. Наступні роки свого життя він перебував у статусі емігранта. Отже, творчість поета вкладається в парадигму „вигнання”, трансверсованого Сходу / Заходу:

Налітали зловісні птахи,
Доганяли сумний похід,
А потяг ридав: На Захід... На Захід
На Захід...
І услід – реготався Схід [6, с. 75].

Ліричний герой Є. Маланюка веде безперервний ностальгійний діалог із втраченою батьківщиною.

В простори сині серце проситься,
 Ранене серце: – одпусти!
 Журба ж, ласкава мироносиця,
 Не прийде рани умастить [6, с. 75].

Сучасне літературознавство розглядає „еміграцію” не тільки як зміну топосу. Вже на межі нового тисячоліття Ю. Крістева фактично доходить висновку про втрату емігрантською людиною не тільки власного родового простору, але й внутрішньої впевненості у значущості корінної основи. За її словами, „чужинець – це людина, в якій під панциром активіста чи невтомного „працівника-емігранта” зідрано шкіру” [5, с. 13]. Сьогодні акцентуються такі риси „емігрантського стану”, як відчуженість, втрата звичної системи координат, міжсвіття, контрапунктна свідомість, особлива роль пам’яті й ретроспекція, унікальність кожного досвіду [4, с. 73]. Одним із головних інтерпретаційних понять для дослідження екзилу подається „чужість” [там само]. У текстах Є. Маланюка також спостерігаємо чіткий поділ на „своє” та „чуже”:

Там свист херсонського простору!
 Там вітер з кришталевих хвиль!
 А тут: в вікні опустиш штору –
 І п’єш самотній, смертний біль [6, с. 69].

Ю. Крістева, виходячи з власного досвіду, окреслює різні типи „чужинців”, серед яких знаходимо „чужинця”, який виживає, лише обернувшись до втраченої країни своїх сліз: „меланхолійно закоханий у втрачений простір, він, по суті, невтішний через те, що колись покинув його” [5, с. 17]. Це справедливо й стосовно Є. Маланюка. В його нотатнику (за 3–4.02.40) читаємо про омріяне повернення, „де зустрінуть Мама, Дід, Бабуся, Батько, стара фіртка і старі сіни. Липневий день, квітник пашиєть. Вони всі вбрані по-святочному. „Приїхав, нарешті, ми так чекали”. Навколо голів у них – світляні перстні (а може, лише сонце) – оце єдине надприродне. Хто й мав бути – смерть. Поворот до дитинства, родини, дому й роду. Замиркається. Знаю – то буде тільки в хвилину кінця” [7, с. 67]. Отже, поетів „втрачений рай – це міраж минулого, що його він ніколи не зможе віднайти. Він знає це якимось печальним знанням, яке повертає його лють щодо інших (завжди-бо є хтось інший, зла причина мого вигнання) супроти себе самого: „Як я міг їх покинути? – Я сам себе покинув” [5, с. 17].

Підґрунтя для функціонування так званої „контрапунктичної свідомості” письменника-емігранта у випадку Є. Маланюка – небажання вписуватись у світ „по той бік”: „налягає сон – і душа, як птах, перелітає через океан. А ранком зі здивованням бачиш, що це N. York, а не...” [7, с. 149–148]. Поет підкреслює трагічну значущість власної еміграції (в нотатнику від 4.07.49): „ти стала присудом моїм” [7, с. 110]. Він бачить лише омертвілий світ (там само, від 29.01.50): „...тут квіти не пахнуть і душі не квітнуть (коли вони є)” [7, с. 113]. По-справжньому болісне сприйняття життя в еміграції відчужує поета-маргінала від усіх поетичних нововведень. Не випадково, з точки зору С. Павличко, Є. Маланюк є „послідовним антимодерністом, для якого „модерн” така сама „зараза”, як „світська хлорофлома” [8, с. 389]:

Ні! Не земним, не дольнім дням,
Не весняному трав килиму
Вогненну душу я підняв
Як купину неопалиму [6, с. 72].

О. Гальчук наголошує на „символістських інтенціях” в ліриці поета, зауважуючи, що „театральні маски П’єро, фігляр, блазня приміряє ліричний герой Маланюка. Метафора „світ як театр” у ліриці Маланюка – одна з ключових для позначення моделі світу взагалі й сучасності зокрема; варіантами її інтерпретації є „світ як театральна сцена”, гра, що витокана сягає античності, і „світ як видовище”, характерний для уявлень ранніх християн; на різних етапах творчості поета домінує певний варіант метафори з відповідною образною палітрою і стильовими характеристиками” [3, с. 276–277]. Імовірно, така символіка реалізує своєрідну „екзистенційну завісу”, відмежовує ліричного героя від реального автора, допомагає вижити, не втрачаючи себе.

Інакша логіка екзистенційного ланцюга привела поета Б. Поплавського, знакового представника російської діаспори, до суїциду. Його досвід складався під іншими гаслами. У 1921 р. Б. Поплавський разом із батьком змушений був тікати із більшовистської батьківщини в Європу, вони опиняються в Парижі. Еміграційне оточення тільки сприяло загостренню внутрішніх і зовнішніх протиріч у самоусвідомленні поета. Автор єдиної прижиттєвої збірки поезій „Флаги” (1931 р.) – Б. Поплавський в своїх текстах демонструє показову байдужість до реального світу,

усвідомлюючи себе „приреченим від початку”. В. Варшавський так коментує його життя тих років: „Відчай, убогість і хвороби давно випущені долею на поталу останіх доходяг молоді емігрантської літератури” [2].

Мир мой последний, вечер мой алый
Чувствую твой поцелуй на щеке.
Тихо иду одеянный цветами
С самого детства готов умереть.
Не занимайтесь моими следами
Ветру я их поручаю стерень [10, с. 37].

Про аналогічний тип вигнанця Ю. Крістева пише: „Байдужість – це панцир чужинця: по суті, він, нечутливий і відсторонений, видається недосяжним для нападів і відторгнення, що їх він, однак, відчуває із вразливістю медузи. Тому що відстань, на якій його тримають, відповідає тій, де він сам себе ставить, відступаючи до болісного ядра того, що називають душею, того смирення, яке, в кінцевому рахунку, являє собою безсумнівну брутальність” [5, с. 14]. Буквально про це говорить й сам поет:

Есть в этом мире особый шик
Показывать, что ты лишен души [9, с. 74].

У випадку Б. Поплавського історичний злам сприяв поглибленню відчуття „втрати історичної рівноваги”. Вісімнадцятирічний поет у щоденнику (від 1.01.1921 р.) так описує сакральний момент усвідомлення ним того часу: „Этот период ужасный. Мне удивительное место в Библии открылось: этот период будет ужасным для Иакова, однако в нем найдет он спасение. Я признаю: *другие года иногда как сто*” [11, с. 22]. Світосприйняття Поплавського, від початку схильне до вкрай хворобливої рефлексії, набуло ще більшої вразливості в еміграції, поступово перетворюючись на стан духовної хвороби. В його поетичних текстах немає спогадів про щасливе минуле або надій на майбутнє, приреченість власного шляху сприймається ним як безперечний факт:

Смерть нас розовым солнцем ждет
Мы возлюбили её вполне
Мы изменили родной стране
Мы целовали ее в чело

И миновали добро и зло [9, с. 100].
Кружась не замечали, не смеялись,
Не узнавали, умирая, дом.
Мы никогда назад не возвращались,
Хоть каждый день ко флигелю идем [9, с. 104].
Безмерно удивлялись: разве это
Та родина, которая? та? ту?
Но уходило прочь земное лето.
Валилось сердце в смертную пядь [9, с. 104].

В. Варшавський відносно російської емігрантської ситуації у діаспорі писав про так званий „комплекс емігрантської знедоленості, який розвивається у справжню душевну хворобу і призводить до розладу здорового глузду, точніше, того особливого почуття, яке дозволяє людині правильно визначати своє ставлення до людей і прирівнювати свою поведінку до вимог суспільства” [2]. Не випадково акцентується також, що „найбільш близьким до правди підсумковим художнім судженням про епоху трьох революцій і двох війн в Росії виступає, мабуть, роман М. А. Алданова „Самогубство” (1956/7 р.)”, який „самою назвою підводить ризику під основним майже для кожного емігрантського письменника того покоління запитанням: що трапилось з вітчизною і як подібне могло статися?” [13, с. 10]. На думку дослідниці, саме парадигма „жаху” справедливо має сприйматися „як ентропія цієї епохи...” [13, с. 13].

Через екзистенційну парадигму „жах” у Б. Поплавського розкривається також стан усвідомлення безвиході, містичного передчуття смерті, яскраво демонструючи особливий напрям його мислення:

Ранее утро сияет прохладой
Спящие лица румянцем марая
Моют и чистят преддверие ада
И ворота закрывают у рая [10, с. 37].

Ключова тема у його віршах – тема тотальної смерті. Семантичне поле назв багатьох віршів Б. Поплавського промовисте: „Сентиментальна демонологія”, „Янголи пекла”, „Чорна Мадонна”, „Весна у пеклі“. Онтологічний сенс поезики розкривається в контексті наскрізної тематичної моделі „смерть”, що наповнює містичний простір його віршів:

Вдруг возникнет на устах тромбона
Визг шаров, крутящихся во мгле.
Дико вскрикнет черная Мадонна
Руки разметав в смертельном сне [10, с. 31].

Саме відчуття приреченості постає ключем до розуміння імагінативного потенціалу авторського „Я”, дає відповідь на питання його самогубства. У випадку Б. Поплавського тяжіння до самогубства накладається на долю вигнанця і, як відчитуємо в поета, врешті-решт постає цілком логічним екзистенційним правом.

Душа в приюте для глухонемых
Воспитывалась, но порок излечен;
Она идет прощаясь с каждым встречным
Среди больничных корпусов прямых [10, с. 6].

Проблема екзистенції в такому разі набуває значення найбільш важливого критерію. З аналогічного приводу писав Ж.-П. Сартр: „Потрібно, щоб люди зрозуміли, що враховується тільки реальність, що мрії, очікування та надії дозволяють визначити людину лише як оманливий сон, як надії, що загинули, як даремні очікування, тобто визначити її зі знаком мінус, а не позитивно. Проте, коли кажуть: „Ти є не чим іншим, як твоїм життям”, це не значить, що, наприклад про митця будуть казати виключно за його творами; є тисячі інших речей, які його визначають” [12, с. 135–136].

Таким чином, перед нами постають дві різні поетичні траєкторії. Порівняння двох, таких ніби повністю різнопланових поетів, як Б. Поплавський та Є. Маланюк, не парадоксальне, якщо враховувати спільність ключових моментів біографій обох колишніх співвітчизників (підданих Російської імперії) й фактично ровесників: втеча від більшовицької дійсності та імпліцитація в інший соціум були спільним знаменником типології вигнанця загалом. Митці типологічно зближуються також неухильною відданістю власній національній культурі, своєму поетичному призначенню, логічністю спільної теми вигнанства, наслідуванням модерністської традиції нового поетичного письма. Порівняльний аналіз їхньої спадщини виявляє також спільне для обох поетів тяжіння до вишуканої метафорики, відданість християнському світобаченню. Однак типологічна контрверза виявляє себе швидше та більш очевидно, ніж окреслена перспектива. До розбіжностей слід віднести різноякісні культурні та мовні контексти чужини,

соціальний аутизм Б. Поплавського, на відміну від соціальної активності Є. Маланюка, особистісне самотництво, незмінний ландшафт біографічного топосу (Париж) одного на протипагу хоч якомусь сімейному досвіду та переїздам, „переходам та ісходам” іншого й т.п., тобто біографія одного постає очевидною контроверзою іншій. І, нарешті, Поплавський не зазнав за свого життя у середовищі вигнанців-співвітчизників такої уваги, визнання та авторитету, як це було з Маланюком у колах української діаспори. Талант Б. Поплавського не бачив позитивної перспективи, не мав сили розгорнутися в таких масштабах, як талант українського поета, який надихався ідеєю українського культурного відродження і якому пощастило видати на чужині не одну збірку віршів. Однак поштовхом для порівняння може слугувати передусім їхнє безперечне тематичне суголосся, а також співвідносність їхньої поетичної майстерності.

1. *Бугаєва Л.* Мифология эмиграции: геополитика и поэтика / Л. Бугаева // *Ent-Grenzen. Intellectuelle Emigration in der russischen Kultur des 20 Jahrhunderts* / За пределами. Интеллектуальная эмиграция в русской культуре XX века. – Frankfurt am Main : Peter Lang, 2006. – С. 51–71.
2. *Варшавский В.* Незамеченное поколение [Электронный ресурс] / В. Варшавский. – Нью-Йорк : Изд-во. им. Чехова, 1956. – 324 с. – Режим доступа : <http://lib.rus.ec/b/347787/read>.
3. *Гальчук О.* Античність у ліриці Євгена Маланюка: рецепція й особливості інтерпретації / О. Гальчук // *Питання літературознавства : науковий збірник* / гол. ред. О. В. Червінська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. – Вип. 88. – С. 274–285.
4. *Дзик Р.* Теоретико-художнє осмислення екзилу Юлією Кристевою / Р. Дзик // *Питання літературознавства : науковий збірник* / гол. ред. О. В. Червінська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. – Вип. 88. – С. 69–85.
5. *Кристева Ю.* Самі собі чужі / Ю. Кристева ; [пер. з фр. З. Борисюк]. – К. : Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004. – 262 с.
6. *Маланюк Є.* Вибрані твори / Євген Маланюк / упоряд. текстів, передмова та примітки І. В. Немченко. – Харків : Ранок, 2009. – 288 с.
7. *Маланюк Є.* Нотатники (1936–1968) : документально-художнє видання / Євген Маланюк. – К. : Темпора, 2008. – 336 с.
8. *Павличко С.* Нью-Йоркська група і шестидесятники / Соломія Павличко // *Теорія літератури* / передм. Марії Зубрицької. – К. : Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2002. – С. 408–415.
9. *Поплавский Б.* Орфей в аду. Неизвестные поэмы, стихотворения и рисунки / Б. Поплавский ; общ. ред. Сергея Кудрявцева. – М. : Гилея, 2009. – 190 с.

10. *Поплавский Б.* Флаги [Электронный ресурс] / Б. Поплавский. – Режим доступа : http://imwerden.de/pdf/poplavsky_flagi_1931.pdf.
11. *Поплавский Б.* (1903–1935) Метафизический грамофон : [дневник] / Б. Поплавский. – СПб. : ООО Леонардо, 2010. – 192 с.
12. *Сартр Ж.-П.* Екзистенціалізм – це гуманізм / Жан-Поль Сартр // Читанка з філософії : у 6 кн. – К. : Довіра, 1993. – Кн. 6: Зарубіжна філософія ХХ століття. – С. 131–139.
13. *Червинская О. В.* Акмеизм в контексте Серебряного века и традиции : монография / О. В. Червинская. – Черновцы : Alexandru sel Bun; Рута, 1997. – 272 с.
14. *Шевельов Ю.* Зустріч з Заходом / Юрій Шевельов // Вибрані праці : у 2 кн. Кн. II. Літературознавство / упоряд. І. Дзюба. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2008. – С. 500–537.

ЭКЗИСТЕНЦИАЛЬНЫЕ АКЦЕНТЫ ТИПОЛОГИИ ИЗГНАННИКА

Юлия Юрьевна Вильчанская

lusjen77@mail.ru

Соискатель

*Кафедра зарубежной литературы и теории литературы
Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича
Ул. Коцюбинского, 2, 58012, г. Черновцы, Украина*

Аннотация. Исследуется творчество двух поэтов-эмигрантов: Евгения Маланюка (украинская диаспора) и Бориса Поплавского (русская диаспора). Речь идет о трансформации биографического опыта в типологическую парадигму. Фактором внутренней самоидентификации поэтов является „состояние эмигранта”. Онтологический потенциал текстов прочитывается в контексте темы – „экзиль” (новая научная парадигма, которая обозначает ситуации, связанные с изгнанием). Экзиль порождает специфическую форму культуры, поскольку, эмиграция, безусловно, делает писателя маргинальным по отношению к новой (Другой), еще не воспринятой (или так и не воспринятой) им культуре. Экзиль дает не только тему, но и деформирует мировоззрение писателя. Рассмотрено влияние логики маргинального сознания поэта-изгнанника на троповую систему лирики. Тема „потерянный рай” прочитывается в особенном экзистенциальном ракурсе.

Ключевые слова: Борис Поплавский, Евгений Маланюк, экзиль, „чужость”, „литература в изгнании”.

EXISTENTIAL EMPHASIS OF TYPOLOGY OF AN EXILE

Yulia Vilchanska

lusjen77@mail.ru

The Department of World Literature and Theory of Literature

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

2 Kotsiubynskiy Street, 58012, Chernivtsi, Ukraine

Abstract. The given article treats the creative work of two emigrant poets Yevhen Malaniuk (Ukrainian diaspora) and Boris Poplavsky (Russian diaspora). The study concerns the transformation of biographical experience in a trope. “Emigrant's state” of both poets acts as an internal factor of their self-identification. The ontological potential of texts is read in the context of the theme, the status of “exile” (the new scientific paradigm, which defines the situation related to expatriation). Exile generates a specific form of culture, since emigration certainly makes the writer marginal against the new (Another), not yet accepted (or not accepted at all) culture. We need to understand how a creative personality reacts to such changes and how adaptation / not adaptation to the “new life” influences on the creative work. The impossibility of fit into the new world guides the artist to his own inner space. A comparison of two, supposedly completely different poets, as B. Poplavsky and Y. Malaniuk is not paradoxical, considering the commonality of the key moments in the biographies of both former compatriots and in fact peers: it is a saving escape from the Bolshevik reality and implicitation in another society. There is every reason to consider it as common denominator of the typology of exile in general. The artists draw closer together typologically by devotion to their own national culture, their poetic purpose, the coherence of their common theme of exile, the imitation of the modernist tradition of new poetic writing, which indicates a comparative analysis of their heritage. Exile gives not only the theme but also distorts the worldview of the artist trying his existence. The influence of logic of the marginal consciousness of an exile poet on the trope lyrics system is also analysed. The theme of “paradise lost” is read from a special existential viewpoint.

Key words: Boris Poplavsky, Yevhen Malaniuk, exile, “otherness”, “literature in exile”.

References

1. Bugaeva L. Mifologiya emigratsii: geopolitika i poetika [Mythology of Emigration: Geopolitics and Poetics]. In: *Ent-Grenzen: Intellektuelle Emigration in der russischen Kultur des 20. Jahrhunderts / Za predelami: Intellektual'naiia emigratsiia v russkoi kul'ture XX veka*. Frankfurt-na-Maine, 2006, pp. 51–71. (in Russian).
2. Varshavskii V. *Nezamechennoe pokolenie* [The unnoticed generation]. New York, 1956, 324 p. Available at: <http://lib.rus.ec/b/347787/read> (accessed 1 December 2013). (in Russian).
3. Galchuk O. Antychnist' u lirytsi Ievhena Malaniuka: retseptsiia i osoblyvosti interpretatsii [The antiquity in lyrics by Eugen Malaniuk: reception and

- specifics of interpretation]. *Pytannia literaturoznavstva*, 2013, no. 88, pp. 274–285. (in Ukrainian).
4. Dzyk R. Teoretyko-khudozhnie osmyslennia ekzylu Iulieiu Kristevoiu [Theoretical and methodological comprehension of the exile by Julia Kristeva]. *Pytannia literaturoznavstva*, 2013, no. 88, pp. 69–88. (in Ukrainian).
  5. Kristeva Iu. *Sami sobi chuzhi* [Strangers to Ourselves]. Kyiv, 2004, 262 p. (in Ukrainian)
  6. Malaniuk Ie. *Vybrani tvory* [Selected works]. Kharkiv, 2009, 288 p. (in Ukrainian).
  7. Malaniuk Ie. *Notatnyky (1936–1968)* [Notebooks (1936–1968)]. Kyiv, 2008, 336 p. (in Ukrainian).
  8. Pavlychko S. N'iu-Iorks'ka hrupa i shestydesiatnyky [The New York group of Ukrainian Poets and the Sixtiers]. In: *Teoriia literatury*. Kyiv, 2002, pp. 408–415. (in Ukrainian).
  9. Poplavskii B. *Orfei v adu. Neizvestnye poemy, stikhotvoreniia i risunki* [Orpheus in the Underworld. The unknown narrative poetry, poems and paintings]. Moscow, 2009, 190 p. (in Russian).
  10. Poplavskii B. *Flagi* [Flags]. Available at: http://imwerden.de/pdf/poplavsky_flagi_1931.pdf (accessed 1 December 2013). (in Russian).
  11. Poplavskii B. *(1903–1935) Metafizicheskii gramofon* [(1903–1935) Metaphysical gramophone]. Saint Petersburg, 2010, 192 p. (in Russian).
  12. Sartr Zh.-P. Ekzystentsializm – tse humanizm [Existentialism is a Humanism]. In: *Chytanka z filosofii*. Kyiv, 1993, vol. 6, pp. 131–139. (in Ukrainian).
  13. Chervinskaia O. V. *Akmeizm v kontekste Serebriianogo veka i traditsii* [Acmeism in the context of the Silver Age and of the tradition]. Chernivtsi, 1997, 272 p. (in Russian)
  14. Shevelov Iu. Zustrich z Zakhodom [Meeting with the West]. In: *Vybrani pratsi*. Kyiv, 2008, vol. 2, pp. 500–537. (in Ukrainian).

Suggested citation

Vilchanska Y. Ekzystentsiini aktsenty ty polohii vyhnantsia [Existential emphasis of typology of an exile]. *Pytannia literaturoznavstva*, 2014, no. 90, pp. 266–277. (in Ukrainian).

Стаття прийнята до друку 28.11.2014 р.